

Un real succes

Sorin Oan -Marghitu și Sorin Cleiu

Era o vreme frumoasă cum sunt toate vremurile care nu cuvânt. Soarele trimitea raze din sferă ca o comoră găsită cu detectorul. Pe coperta cerului racordat lucios, scamele agățate miază la orizont simbolizau norii care respectă normele de conservare. Subiectul era atât de generos încât tăia cu toții cum va fi amplificat. Cuvintele planau direct spre gurile căsate după toate standardele. Gurile preluau în gestiune cuvintele și împlinirea tuturor dorințelor. Atmosfera întrunea toate condițiile naționale. Avionul transportase epocal evenimentul rii care urma să sufle în năi trecutul duios și premeditat. Pe pistă s-au pogorât tone și tone de comori, milioane și milioane de euro, mii și mii de ani de istorie, sute și sute de mâini care au lucrat. Ilustrația tratatului de istorie se îndrepta escortată de forțe speciale spre marele muzeu chinezesc. Avionul și naiul, tonele și milioanele, miile și sutele, ilustrația și forțele speciale vor fi transpuse în cântec de geniile din fruntea bucatelor.

Totul era copleșitor acolo, în muzeul din capul locului. La capătul pământului, nimeni nu-ți permitea luxul să prescurteze lungul nasului din acel mesaj de pace și prietenie. Dimpotrivă, se bătău cu pumnii în pieptul de aramă pe care îl aduseseră cu grijă de acasă, dintre plopii fierși. *Un real succes*, acesta era consemnul mesajului. Cozile din fața marelui muzeu se lungeau pe așezări chinezești. Primul rând pornea din piață, al doilea din parc, iar ceilalți patru metri pe traseu teptau cumin și ca niște exerciții zilnice de învioreare. Rândurile se împleteau artistic la poalele dacilor urcați pe scări într-o ipostază firească. Umplut cu atâtea priviri românești direct interesate, muzeul pe reia planetar, așa cum un specialist devine parcă mai amplu în fața unei statui drăpate fier cap. Contemplau cu aceeași uimire patera de aur, ilustrația și tonele, drapelul național și castroanele cu mâncăruri exotice care urmau în pozele de pe facebook. Priveau zdruncinați încă perea care găzduia orgoliul antic al comorilor României. Confruntate cu marmurile rafinate, crăpăturile locale ale statuilor de teracotă au devenit mai exotice, așa cum în filme planează uneori un iz de gelozie martelat de o istorie neprietenosă cu forfota culturală. Expoziția era ca un murmur care dislocă masele, ca o veste bună despre participarea țării la toate turneele importante. Cui i-ar trece prin cap să zugrăvească o revistă în albastru numismat doar pentru a o flutura ca pe un drapel?

Nu se temeau. Erau și ei mulți. Doar deplasaseră aici și antioane din toată organigrama natală. Fremtau sub presiunea acestui eveniment care nu a mai strâns niciodată atâtea implicații majore. Era momentul ca escadronul național de istorie să înalțe din nou patrimoniul pe cel mai înalt catarg. O liniște oblică a fost aruncată ca un beiga chinezesc în vâzul tuturor sau ca un colac peste pupăza din cântecul naiului. Apoi au împlântat comorile în ultimul acord de vioară, ca un zigfrid clăre pe linia de fortificații. Se simțeau aproape la îndemână. Se revelau în delir recuperat și în tricourile naționale, ca și cum Silvanus își potrivea ultimele detalii istorice pentru a semna cu un atacant din generația de aur. Alteori, ansamblul popular era îmbrăcat în serbarea de sfârșit de an și bătău hora ruptă din năi. Și atunci Venus, pentru a stârni preludiul naivității, își acoperea marmura din vitrină doar cu fota. Vizitatorii priveau miniatural figurinele cum năteau civilizația națională la răscruce. Cele mai arhaice urme de activități reușeau să se dateze. Pe podium, artefactele neolitice se contaminau intenționat cu bronz. Romanii intrau în geto-daci în cunoștință de cauză. Numerele de inventar erau la locul lor, pe piese și pe buzele tuturor.

Tricourile se sim eau bine pozi ionate, la confluen a acestora. Evolu ia uman era pe galantar, dup fapt i r splat .

Este un real succes, murmurau în timp ce ag au de tablele baladei ciucura i din fir de m tase împletit în ase- ase. Pe urm încol ceau cum puteau coada malului i clipeau insesizabil ca orezul. *Chiar este un real succes*, gândeau tergându- i norii de pe cnemida clasat . *Evenimentul deschide oportunit i multiple, revolutionare*, transmiteau tot mai departe. Succesul se extindea v zând cu ochii de parc , în sfâr it, ursule ii panda au început s se reproduc în captivitate.

Totul era înv luit în albastrul afi ului racordat i el la coperta revistei. La prezidiu, ochii se îngânau bine socoti i cu clipirile dese din lumina bli urilor. Pe fondul banilor grei, zei a Victoria asculta împietrit basme despre patrimoniul recuperat prin înmul irea detectoarelor. Arheologii fuseser l sa i la vatr tocmai ca s înve e de la braconieri i s recupereze cei o sut de pa i. Emo ia puternic transpira abundant în aparatele de fotografiat. Ziari tii clipeau i ei insesizabil, cu pielea bine întins pe lumina reflectoarelor. Erau atât de mul i, încât capetele lor se i eau mândre peste satisfac ia care se prelingea pe obrajii uda i în dreptul pieptului. La televizor se anun a tot timpul ceva. Reporterul extaziat comenta direct pe burtiera comorilor. Carul votiv transmitea bujorul în obrazul de sacrificiu. Tribunele arhipline î i mugureau bambu ii pe internet i strigau *bravo, b ie i*.

Bravo, b ie i, subtitra pe ecranul fotelor care se str duiau s zâmbeasc masculin. Lacrimi tricolore se scurgeau apotropaic de pe cel mai înalt catarg, direct în coiful de la perete. Comorile foaaaaarte înviorate se îmb iau în ele precum indienii în rezerva iile lor. *Da, este un real succes*, opteau române te în obr zar, cu ochii coifului a inti i în stil animalier pe metrul p trat. Citeau perfect gândurile festive i etichetele foaaaaarte diferite de obiceiul natal. Gândurile erau i ele sferice ca o comoar g sit cu detectorul. Partenerii î i mu cau picioarele cu din ii necazului care te ajunge când nu te a tep i. *Trebuia s accept m toate cele 1000 de piese*, suflau gândurile chineze ti în trâmbi a detectorului de metale. În sfâr it, piesele refuzate la export se sim eau r zbunate în microclimatul din c mar .

O mie de piese, v da i seama? tremurau c m ile în exterior în timp ce- i descle tau din ii i necazul. Citiser gândurile înainte de- a le trece prin guler. *Cu o mie de piese chiar îi d deam gata*, murmurau pierdu i în planul treflat cu inten ia m rea de a r s di un nou muzeu na ional în patul germinativ pe care era deja tol nit marele zid chinezesc. Î i aminteau cum cu doi ani în urm au avut un vis: s aspire polenul cel mai hr nitor din floarea frumoaselor comori care înmiresmau poiana na ional . Doar cu gândul la gloria acestei zile acumulau i acumulau, teaurizau i teaurizau, pân când au umplut cu toate col urile rii microclimatul din bibliotec . Aici nimeni nu mai citea. *V rug m, pofti i în debara*. Când, în sfâr it, au trimis bezele banilor care pluteau cu mâna spart pe apa vesel a sâmbetei, chiar erau convin i c au reu it în v zul tuturor. Din nefericire, atacurile na ionale la baionet s-au tocit în plevna marelui zid, iar polenul a fost drastic dijmuit. *P cat, acum am fi avut aici un muzeu în costum popular, nu o simpl expozi ie*. Civiliza ia s-ar fi n scut memorabil, monumental i ca pe vremuri, preludiul na terii na iunii ar fi trezit în direct sim urile progresiei geometrice, iar puntea de m tase dintre est i vest s-ar fi transformat în podul gânditorului de la Cernavod . Golit de gânduri, craniul muzeului p rea i mai mare. Sentimentul vag de neîmplinire f cea semne discrete din inel. *Este un real succes*, uierau trompetiform în limba român . Viscolul informa iei poposea pe calea victoriei care avea 24 de degete, semn c era o tire mortal .

Devenise clar c doar o minune mai putea schimba rezultatul: calea victoriei era pavat cu cele mai bune inten ii. *Totu i, s nu uit m de unde am plecat*, opteau cu modestie în plugul

În sat acas întors în brazda rutier . Certificatul de export murmură veridic, ca un buhai pe fondul albastru al coifului temporar. *Doamne, ine-i m car un an lipi i de vitrina coproduc iei.* Se mirau cum au reu it i, ca de obicei, citeau toate gândurile. *Cine n-are b trâni, s - i cumpere.* Tricourile na ionalei se str duiau s se uzeze cât mai repede.

În acest timp, muzeul de acas parc avea luminile stinse, i în pleoapele negre se oglindeau nestematele str zii i oamenii indiferen i, cu ochii mari în c utarea autobuzelor. Curios, seara când mijeau pu in ochii, luminile ora ului se transformau în mii i mii de stelu e chineze ti.

Apoi urma o noapte. În co mar se f cea c muzeul î i oglindea silueta sumbr în cea a dimine ii. Din tavan cobora ceva care mirosea frumos ca o lozinc : *Arhitec ii trebuie s lupte pentru reflectarea multilateral i adînc a realit ii din Republica Popular Român , dezv luind perspectivele dezvolt rii ei socialiste, ajufînd la formarea omului nou.* Cuvintele din *SCÎNTEIA*, 1952, nr. 2505 se amestecau cu *noul muzeu, consolidarea cl dirii i refacerea expozi iei.* Holul s-a umplut de c ti ro ii, galbene i albastre. *E timpul s ne apuc m de treab .* Cea a dimine ii p trundea în oase ca un r get de leu. Sub lozinca atârnat de gâtul exponatului, capetele plecate î i aranjau pe coam cele trei c ti. *Semn r u,* gîndeau cei mai supersti io i, dup care scuipeau în sânul naturii. Pe urm se f cea c au translatat toate birourile, depozitele, s lile de expozi ie i experien ele trecute. În cala navei amiral parcat în golf, omul p ea pentru prima dat pe lun ferindu-se s calce machetele unei industrii disp rute ca o flot . Apoi îmbr cau nava în costum popular. Pupa purta ceva care aducea a fust de piele, mulat cochet pentru a-i scoate în eviden statutul juridic. Deja ridicaser butoiul de ampanie pân la nivelul buricului. Era clar c vor reu i.

Pe urm nava de piatr se leg na ca o ruin pe valurile stradale. Arheologii abandona i pe insula stearp f ceau cu mâna i fluturau batista disper rii. Fuseser condamna i pentru c au refuzat s urmeze sfatul. Într-adev r, nu înv aser nimic de la braconieri i r m seser tot cu o sut de pa i în urm . Echipajul titanului coco at pe column le r spundea de acolo cu salve trase public din sirena lui Roait . De pe punte, speciali tii fluturau veselie i fi ele analitice de eviden salvate, iar amatorii agitau detectoarele ca pira ii. Abandonate în pustietatea de piatr , arheoloagele, ajutate i de fetele tunse scurt, î i despleteau p rul pe treptele insulei. O uvi atârna rebel ca un terg tor de parbriz. Arheologii hohoteau i ei b rb te te. Împ ratul plîngea de tremura c ea pe el.

Nava se scufunda la orizont ca o speran pierdut . S-a dus. Arheologii se strîngeau în bra e cu inocen a mioarelor înscrise în registrul agricol. Tremurau institu ional i patetic, ca to i naufragia ii acredita i. Pe urm se f cea c o lad vopsit în albastru racordat la copert se izbea ritmic, ca un val, de treptele insulei. *Poate g sim în ea provizii, ceva de mâncare, un col uscat de pâine, ap sau m car un pachet de ig ri.* Supersti io ii mai scuipeau o dat în sânul naturii. În lad era ambalat conform normelor un pahar fa etat din sticl reparat cu foi de aur. *Este gol,* boceau gurile din buza cr pat , *dar parc scrie ceva pe foi .* Au dezlipit aurul ca pe un ab ibild. *A fost un real succes,* citeau cu ochii ie i i globular din cap, ca o comoar g sit cu detectorul. În p dure.

Sorin Oan -Marghitu i Sorin Cle iu, Un real succes, *archaeology.ro*, 2018
http://archaeology.ro/Pdf/arheo_literatura/2018_SOM_SC_Un_real_succes.pdf